

Boomteeltvisie

BOOMTEELTPARAGRAAF

BESTEMMINGSPLAN BUITENGEBIED

GEMEENTE HAAREN

14 mei 2008

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 2. Zonering
 - 2.1. Boomteeltontwikkelingsgebied
 - 2.1 Overige gebieden
 3. Maximale bewerkingdiepte
 4. Openheid
 5. Teeltondersteunende Voorzieningen
 - 5.1 Teeltondersteunende kassen
 - 5.2 Permanente voorzieningen
 - 5.3 Tijdelijke voorzieningen
 6. Bouwvlak
 - 6.1 Groene Hoofdstructuur
 - 6.2 Agrarische Hoofdstructuur
 - 6.3 Boomteeltontwikkelingsgebied
 7. Tijdelijke huisvesting seizoensarbeiders
 8. Epiloog
 - 8.1 Voordelen
 - 8.2 Procedure
- BIJLAGE

1. Inleiding

De gemeente Haaren is bezig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan 'Buitengebied' voor het gehele grondgebied van de gemeente Haaren, met uitzondering van natuurlijk de vier kernen, de Noenes en Dis-
telberg. De gemeente Haaren kent nu een grote verscheidenheid aan bestemmingsplannen welke van kracht zijn in het buitengebied. Grotendeels is dit te wijten aan het feit dat de gemeente heringedeeld is en iedere gemeente hiervoor een of meerdere eigen bestemmingsplannen had. Daarnaast zijn voor een aantal projecten bestemmingsplannen opgesteld. Met het nieuwe bestemmingsplan wordt beoogd één bestemmingsplan voor het buitengebied op te stellen opdat er één uniforme regeling geldt.

Het buitengebied van de gemeente Haaren kent een grote verscheidenheid aan kwalificaties en functies. De gronden worden derhalve op verschillende manieren gebruikt. Op de gronden bevinden zich agrarische bedrijven maar ook natuurgebieden. Het Nationaal Park de Loonse en Drunense Duinen is hiervan een goed voorbeeld. De agrarische bedrijfsvoering vindt men in al zijn facetten terug in het Haarense buitengebied. Met name is de boomteelt prominent aanwezig. Ook hier kent Haaren in tegenstelling tot de andere boomteeltgebieden die Nederland rijk is een grote verscheidenheid in bedrijven. Van stekken tot laanboomteelt alles komt voor in het buitengebied van Haaren. Dit brede assortiment aan boomteeltproducten maakt de boomteelt in Haaren uniek.

In de Nota Ruimte (2004) zijn een aantal gebieden in Nederland aangewezen als 'Greenport'. In deze gebieden bevindt zich een concentratie van agrarische bedrijven die binnen een bepaalde sector werkzaam zijn. Dit kan op het gebied van tuinbouw maar zeker ook op het gebied van boomteelt. De Greenport Boomteelt is een landelijke organisatie waarin de gemeenten Boskoop, Horst, Nederbetuwe, Rijnwoude, Zundert en Haaren samenwerken. Binnen de gemeente Haaren wordt samengewerkt met de diverse belanghebbende partijen in het 'Platform Greenport Boomteelt Haaren e.o.'. Naast de boomtelers en de gemeente Haaren zijn ook de provincie Noord-Brabant, de Kamer van Koophandel, de ZLTO en de Rabobank vertegenwoordigd in platform. Het platform kent een aantal speerpunten waaraan werkgroepen verbonden zijn. Een van deze werkgroepen betreft de werkgroep Boomteelt – Ruimtelijke Ontwikkeling.

De gemeente Haaren heeft bij het opstellen van het bestemmingsplan Buitengebied er bewust voor gekozen om niet zelf de voorschriften te bedenken voor de boomtelers maar om dit in samenspraak met de boomtelers te doen. Dit heeft gestalte gekregen in de werkgroep Boomteelt – Ruimtelijke Ontwikkeling van het Platform Greenport Haaren e.o. Hierin waren naast een afvaardiging van de boomtelers en de gemeente Haaren tevens de ZLTO en de provincie Noord-Brabant vertegenwoordigd. Gezamenlijk is gekomen tot één visie voor de boomteelt welke verwezenlijkt kan worden in de boomteeltparagraaf van het nieuw bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Haaren.

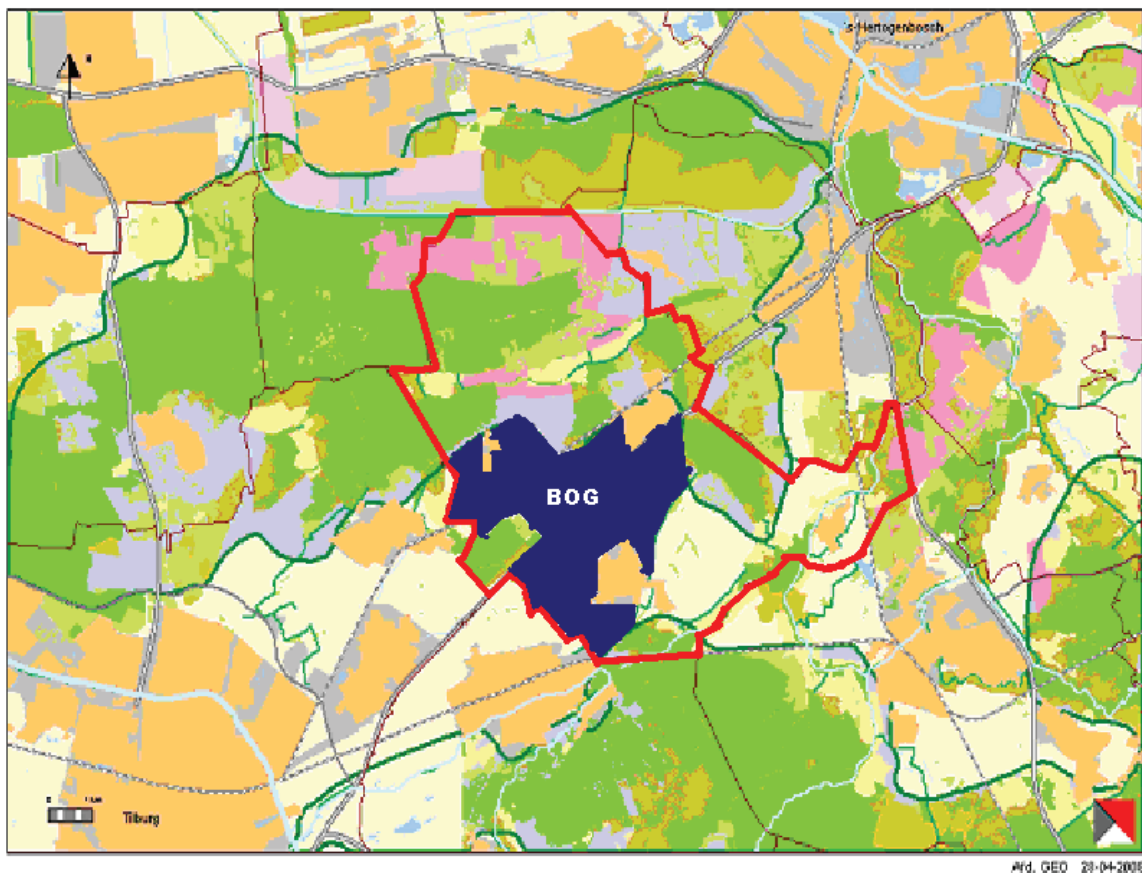
In deze nota treft u per onderwerp een korte beschrijving van de uitkomsten van de overleggen.

2. Zonering

In de verschillende reconstructieplannen zijn voor de intensieve veehouderij een zonering opgenomen. Voor bepaalde gebieden betekent dit op grond van bepaalde omgevingsfactoren gebieden meer of minder ontwikkelingsruimte is toegekend. Naar analogie van deze systematiek is er voor gekozen om voor de gemeente Haaren een zonering voor de boomteelt te ontwikkelen. Voor de boomteelt is gekozen voor een tweeledige zonering. Op grond hiervan kunnen de volgende gebieden worden onderscheiden:

1. Boomteeltontwikkelingsgebied
2. Overige gebieden

Hieronder treft u een beschrijving aan van de gebieden met de laatstgenoemde kwalificaties.

Afd. GEO 23-04-2008

2.1. Boomteeltontwikkelingsgebied

De gemeente Haaren wenst een gebied aan te wijzen waarbinnen de door-groei van de boomteeltbedrijven mogelijk is. Dit is het boomteeltontwikkelingsgebied. Dit gebied kent in het Streekplan de kwalificatie AHS-Landbouw. In de gemeente Haaren is dit gebied gelegen ten oosten van Biezenmortel, ten zuiden van Helvoirt en ten westen van Haaren. Het gehele gebied hiertussen is aangewezen als boomteeltontwikkelingsgebied. De provincie zal dit gebied hiervoor aan moeten wijzen. Door de mogelijkheid om snel te kunnen ontsluiten op de N65 biedt dit gebied de uitstekende mogelijkheid om de boomteelt door te laten groeien.

2.2 Overige gebieden

Voor de overige gebieden gelden de kwalificaties en mogelijkheden zoals deze in het Streekplan 2002 'Brabant in Balans' zijn verwoord. In het Streekplan zijn de gebieden aangewezen als Groene Hoofdstructuur (GHS) en Agrarische Hoofdstructuur (AHS).

Groene Hoofdstructuur

Deze gebieden vormen een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouwgebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden, en landbouwgebieden die bijzondere potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden. Deze gebieden worden op basis van het Streekplan geconsolideerd. Dit wil zeggen dat de provincie de natuurwaarden en de hiermee samenhangende landschappelijke waarden in de GHS planologisch wil beschermen. Uitbreiding van de agrarische bedrijvigheid is derhalve niet mogelijk. Wel kunnen boomtelers hun bedrijfsvoering hier continueren.

Agrarische Hoofdstructuur

Vanzelfsprekend omvat de AHS de gebieden buiten de GHS, de bebouwde kernen en de infrastructuur. In de AHS ligt het primaat op de instandhouding en de versterking van de landbouw. Dit betekent dat boomtelers in beginsel de ruimte hebben om zich te ontwikkelen in de door hen gewenste richting.

In de navolgende hoofdstukken zal ingegaan worden op de belangrijke aspecten voor de boomteelt en hoe deze ingevuld zullen worden in de boomteeltparagraaf van het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Haaren.

3. Maximale bewerkingsdiepte

In de verschillende bestemmingsplannen die Haaren rijk is, geldt nu een maximale bewerkingsdiepte zodat eventuele archeologische waarden beschermd worden. Deze maximale bewerkingsdiepte varieert tussen de 0,2 en 0,3 m. Bij het opstellen van deze paragraaf is ervoor gekozen om deze maximale bewerkingsdiepte te verruimen tot 0,5 m.

Concreet betekent dit dat voor alle gebieden die aangewezen zijn als archeologisch monument of de gebieden die een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde hebben aanlegvergunningvrij zijn tot de bewerkingsdiepte van 0,5 m. Bij een diepere bewerking is een aanlegvergunning vereist.

Indien op het betreffende perceel archeologisch onderzoek is uitgevoerd en er is niets aangetroffen zal het aanlegvergunningvereiste van het perceel worden verwijderd.

4. Openheid

Een landschapskwalificatie die in Haaren veel voorkomt betreft de kwalificatie 'openheid'. Deze openheid waarborgt de belevingswaarde die een landschap kan bieden. Door de openheid te behouden blijft bijvoorbeeld de glooiing in het landschap zichtbaar zoals deze terug te vinden is op de Belverse Akkers. Vanuit het Streekplan zijn een aantal gebieden gekwalificeerd als open gebieden. Dit betreft de gebieden: Belverse Akkers, De Brand, De Margriet en het Helvoirts Broek. Voor al deze gebieden geldt dat daar de openheid behouden moet blijven. Echter geldt ook dat in bepaalde gebieden de kwalificatie verwijderd kan worden. Hieronder een korte weergave van de gemaakte afspraken.

Er is voor gekozen om in het BOG de kwalificatie 'openheid' van alle percelen te verwijderen. Dit heeft tot gevolg dat in deze gebieden voor deze kwalificatie geen aanlegvergunning meer is vereist.

Ten aanzien van de Belse Akkers is ervoor gekozen om hier de kwalificatie 'open' te behouden. Dit unieke escomplex geeft een beleving waarvoor de openheid behouden moet blijven. Alleen door het behouden van de openheid blijft de glooiing van het landschap zichtbaar. Echter wil dit niet zeggen dat op de Belse Akkers alle vormen van boomteelt geweerd worden. Een maximale teelhoogte zorgt ervoor dat de beleving gewaarborgd wordt. Deze maximale hoogte is vastgesteld op 1,50 m. Met deze hoogte kan een gemiddeld volwassen mens nog de zichtlijnen zien.

Deze maximale hoogte vormt vooral een probleem voor de laanboomteelt op de Belse Akkers. Echter moet hierbij worden opgemerkt dat de bestaande boomteelt gerespecteerd zal worden. Dit betekent dat het bestaande areaal aan laanboomteelt op de Belse Akkers gecontinueerd kan worden. Er zal gekeken gaan worden of het mogelijk is door middel van een grondruil de Belse Akkers vrij van laanboomteelt te krijgen.

5. Teeltondersteunende Voorzieningen

De provincie Noord-Brabant heeft in september 2007 de nota 'Teeltondersteunende voorzieningen' vastgesteld. Deze nota geeft het provinciale kader voor de boomteelt. In de boomteeltparagraaf is aansluiting gezocht bij dit kader. Hoewel met een verwijzing naar het bepaalde in deze nota kan worden volstaan, treft u hieronder kort een uiteenzetting over het provinciale kader.

5.1 Teeltondersteunende kassen

In de GHS zijn geen teeltondersteunende kassen toegestaan. In de AHS daarentegen zijn teeltondersteunende kassen tot 5.000 m² toegestaan. Dit is ten opzichte van de huidige mogelijkheden in het bestemmingsplan een verruiming van 1.000 m². Voor het aan te wijzen boomteeltgebied geldt daarnaast dat een verruiming (onder voorwaarden) tot 1,5 ha mogelijk moet zijn. Dit zou een verruiming betekenen van 1,1 ha.

5.2 Permanente voorzieningen

Permanente teeltondersteunende voorziening zoals containervelden mogen alleen op het bouwvlak worden opgericht. Deze voorzieningen hebben namelijk geen directe relatie met het grondgebruik waardoor het logisch is om ze op het bouwvlak te realiseren. Indien het bouwvlak niet voldoende ruimte biedt voor het realiseren van de permanente teeltondersteunende voorzieningen kan het bouwvlak hiervoor uitgebreid worden. Deze uitbreiding wordt dan middels een speciaal differentiatievlak bestemd voor de teeltondersteunende voorzieningen. Voor mogelijkheden tot het vergroten van de bouwvlakken wordt verwezen naar het bepaalde in hoofdstuk 6.

5.3 Tijdelijke voorzieningen

Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen zoals folies kunnen buiten het bouwvlak worden gerealiseerd maar mogen slechts maximaal zes maanden aanwezig zijn. Of voor de realisatie van de tijdelijke teeltondersteunende voorziening een aanlegvergunning vereist is, is afhankelijk van de kwalificatie van het gebied waarin ze worden opgericht. In de agrarische gebieden zonder meerwaarden (bijvoorbeeld natuur- of landschappelijke waarden) is geen aanlegvergunning vereist. In de gebieden die wel meerwaarden bezitten zal een aanlegvergunningstelsel worden opgenomen.

In natuurgebieden kunnen geen tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen worden opgericht.

6. Bouwvlak

In het bestemmingsplan krijgen de bestaande bedrijven een bouwvlak op maat. Dit wil zeggen dat zij op basis van het Streekplanbeleid een passend bouwvlak krijgen. Als uitgangspunt bij de toekenning van het bouwvlak wordt het huidige bouwvlak genomen. Concreet betekent dit voor de bouwvlakken het onderstaande.

6.1 Groene Hoofdstructuur

In de GHS moet een tweedeling gemaakt worden tussen de GHS-Natuur en de GHS-Landbouw. Voor de GHS-Natuur geldt dat er geen vergroting mogelijk is van de bouwvlakken. In de GHS-Landbouw daarentegen mag het bouwvlak vergroot worden naar 1,5 ha of indien het bouwvlak reeds groter is mag het bouwvlak vergroot worden met 15%. Op basis van het Streekplan worden aan deze vergroting wel voorwaarden gesteld.

6.2 Agrarische Hoofdstructuur

Ten aanzien van zowel de AHS-Landschap als de AHS-Landbouw geldt in principe hetzelfde als voor de GHS-Landbouw. Dit betekent dus dat bouwvlak vergroot mag worden naar 1,5 ha of indien het bouwvlak reeds groter is mag het bouwvlak vergroot worden met 15%. Echter is dit voor de AHS-Landbouw slechts het startpunt. Want in de AHS-Landbouw wordt echter meer ontwikkelingsruimte gegeven. Middels een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan is het mogelijk om het bouwvlak te vergroten tot 3 ha. Op grond van provinciaal beleid is er geen maximum aan het bouwvlak. Wij achten echter op dit moment een maximum bouwvlak van 3 ha een goede bovengrens. Daar er provinciaal geen bovengrens bestaat, kan er op basis van een vrijstelling (projectbesluit) meegewerkt worden aan een vergroting van het bouwvlak. Door middel van het werken met een vrijstelling kan een welafgewogen besluit worden genomen omtrent de wenselijkheid van de vergroting.

6.3 Boomteeltontwikkelingsgebied

In het boomteeltontwikkelingsgebied geldt dezelfde mogelijkheden als in de AHS-Landbouw. Echter moet hierbij worden opgemerkt dat in het BOG de op het bouwvlak te realiseren permanente teeltondersteunende voorzieningen niet meegerekend worden bij het bepalen van de bouwvlakgrootte.

7. Tijdelijke huisvesting seizoensarbeiders

In de boomteeltsector is het moeilijk om werknemers te vinden. Veel boomteeltbedrijven maken daarom gebruik van buitenlandse seizoensarbeiders. De huisvesting van deze seizoensarbeiders vormt een probleem. Vaak gebeurt dit door het plaatsen van caravans op het perceel of door het huisvesten in woonhuizen binnen de bebouwde kom. Dit levert ongewenste situaties op. In het nieuwe bestemmingsplan 'Buitengebied' wordt daarom een vrijstellingsbevoegdheid opgenomen voor de tijdelijke huisvesting van seizoensarbeiders. De huisvesting mag slechts zes maanden duren. Hiervoor dient een nachtregister bijgehouden te worden door de betreffende ondernemer. Huisvesting mag alleen plaatsvinden op het betreffende bedrijf en de noodzaak moet worden aangetoond. Voor de huisvesting van de seizoensarbeiders mogen permanente voorzieningen worden gerealiseerd tot een maximum van 300 m².

8. Epiloog

8.1 Voordelen

Met het voorgaande hopen wij goede regeling voor de boomteeltsector te hebben ontwikkeld. Wij hebben getracht de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het bestaande Rijksbeleid en provinciale beleid te optimaliseren. Naar onze mening biedt deze regeling veel voordelen ten opzichte van de huidige voorschriften van de verscheidene bestemmingsplannen voor het buitengebied die Haaren nu kent. Het aanwijzen van een boomteeltontwikkelingsgebied met doorgroeimogelijkheden, het vervallen van het aanlegvergunningvereiste voor openheid in bepaalde gebieden, de vergroting van de teeltondersteunende kassen naar 5.000 m² en in het BOG zelfs tot 1,5 ha zijn ons inziens goede voorbeelden de verruiming die er gaat plaatsvinden in de boomteeltsector.

8.2 Procedure

De boomteeltparagraaf is op 28 april 2008 aan alle belangstellenden gepresenteerd. Door de ZLTO zijn de boomtelers van Haaren persoonlijk uitgenodigd. Hier is de boomteeltparagraaf positief ontvangen. Vanaf 15 mei 2008 ligt deze boomteeltparagraaf gedurende zes weken voor iedereen ter inzage en kan een ieder hierop zijn zienswijze kenbaar maken. Op basis van de zienswijzen zal de boomteeltparagraaf geïntegreerd worden in het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied'. Deze zal nog in 2008 ter vaststelling aan de gemeenteraad van de gemeente Haaren worden aangeboden.

BIJLAGE

Leden werkgroep Boomteelt – Ruimtelijke Ontwikkeling

Naam	functie
Dhr. B. van Roessel	Boomteler te Haaren
Dhr. A. Vermeer	Boomteler te Haaren
Dhr. H. van Esch	Boomteler te Boxtel
Dhr. P. van der Rijdt	ZLTO
Dhr. P. van den Dries	Provincie Noord-Brabant
Dhr. J. Brenninkmeijer (voorzitter)	Wethouder Ruimtelijke Ontwikkeling
Dhr. K. van Polanen (secretaris)	Projectleider bestemmingsplan Buitengebied